

การทดสอบฤทธิ์ปกป้องสมองของสารต้านอนุมูลอิสระ

นางสาว กาญจนพร ประภาคมนเทียน
นางสาว ลักษณะมณี ตราดธารทิพย์

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาเภสัชศาสตรบัณฑิต
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ปีการศึกษา 2541

CEROBROPROTECTIVE ACTIVITY OF ANTIRADICAL AGENT

MISS KARNJANAPORN PRAPARKMONTIAN
MISS LUKMANEE TRADTRANTIP

THE SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN PARTIAL
FULLFILIMENT
OF THE REQUIREMENT FOR
THE BACHELOR DEGREE OF PHARMACY
FACULTY OF PHARMACY
MAHIDOL UNIVERSITY, 1998

บทคัดย่อ

ปัจจุบันมีการพัฒนาสารต้านอนุมูลอิสระในการรักษาอาการและโรคทางสมอง เช่น ภาวะสมองได้รับบาดเจ็บจากบาดแผล และจากการขาดเลือด ซึ่งภาวะเหล่านี้ทำให้มีการเพิ่มขึ้นของอนุมูลอิสระ และทำให้เกิดการหลั่ง **dopamine** เพิ่มขึ้นในสมอง **dopamine** จะถูกออกซิไดส์ ซึ่งจะได้สารที่เป็นพิษ และทำให้เกิดอนุมูลอิสระเพิ่มขึ้น การวิจัยนี้จึงทำการทดสอบฤทธิ์ปกป้องสมองของสารต้านอนุมูลอิสระ 2 สาร คือ สาร 12 และ สาร 12P โดยการทดสอบแบ่งเป็น 4 การทดลอง คือ การทดสอบฤทธิ์ของยาต่อ **locomotor activity** ในหนูถีบจักร ฤทธิ์ของยาในการลด **hypermotility** โดย **methamphetamine (MAP)** การทดสอบฤทธิ์ของยากับระยะเวลาการนอนหลับของหนูถีบจักรโดยใช้ **pentobarbital 50 มก./กก.** และการทดสอบฤทธิ์ต่อความจำและการเรียนรู้ของหนูถีบจักรโดยใช้ **water maze** ผลการทดสอบ **locomotor activity** พบว่าสารทั้งสองสามารถลดทั้ง **locomotor activity** และ **hypermotility** ที่เกิดจาก **MAP** ได้อย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.01$) โดยสาร 12 ในขนาด 100 มก./กก. สามารถลด **locomotor activity** ได้ 62.83% และลด **hypermotility** จาก **MAP** ได้ 37.13% ส่วนสาร 12P สามารถลด **locomotor activity** ได้ 68.05% และลด **hypermotility** จาก **MAP** ได้ 58.58% ส่วนผลในเรื่องความจำและการเรียนรู้ยังไม่สามารถสรุปได้ เนื่องจากความจำกัดในเรื่องเวลาและงบประมาณ นอกจากนี้เมื่อทดสอบฤทธิ์ต่อระยะเวลาการนอนหลับ พบว่าระยะเวลาการนอนหลับไม่เปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ อาจแสดงได้ว่ายาไม่มีผลในการก่ระบบประสาทส่วนกลาง จากการทดลองสนับสนุนบทบาทของสารต้านอนุมูลอิสระในการปกป้องสมองทั้งจากอนุมูลอิสระและจาก **dopamine** ที่เพิ่มขึ้น

ABSTRACT

Antiradicals were currently developed for the traumatic of brain symptoms and diseases namely traumatic and ischemic central nervous system injury . After brain injury and ischemia , an increase in radicals and release of dopamine were found . The oxidation of dopamine resulted in the formation neurotoxin and consequently increase in radicals . Evaluation of cerebroprotective activity of two antiradicals , compound 12 and its prodrug (12P) , was carried out in this study . Four tests were conducted to determine the effects of compound 12 and 12P on locomotor activity , the suppression of methamphetamine induced hypermotility (MAP) , pentobarbital induced sleeping time and the memory and learning using water maze test . It was found that two compounds significantly decreased both locomotor activity and MAP induced hypermotility ($p < 0.01$) . Compound 12 at the dose of 100 mg/kg showed 62.83 % reduction of locomotor activity and 37.13 % suppression of hypermotility induced by MAP while compound 12P decreased locomotor activity 68.05 % and suppressed MAP - induced hypermotility 58.58 % . The result of memory and learning can not be concluded due to the limitation of the time and the budget . Compound 12 and 12P did not show significant effect on the sleeping time . Therefore compound 12 and 12P did not depress the central nervous system . These results supported the role of antiradicals as cerebroprotective agents against radicals and the increased dopamine .